

УХВАЛЕНІ ТЕКСТИ

P9_TA(2022)0353

Ескалація Росією її загарбницької війни проти України

Резолюція Європейського парламенту від 6 жовтня 2022 року про ескалацію Росією її загарбницької війни проти України (2022/2851(RSP))

Європейський парламент,

- беручи до уваги свої попередні резолюції про Україну та Росію,
 - беручи до уваги Статут ООН,
 - беручи до уваги Гельсінський заключний акт 1975 року,
 - беручи до уваги заяви членів Європейської ради та міністрів закордонних справ «Великої сімки» від 30 вересня 2022 року щодо України,
 - беручи до уваги заяву Верховного представника від імені Європейського Союзу від 28 вересня 2022 року щодо незаконних фіктивних «референдумів» Росії в Донецькій, Херсонській, Луганській та Запорізькій областях,
 - беручи до уваги заяву для преси Голови Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн від 28 вересня 2022 року щодо нового пакету обмежувальних заходів проти Росії та повідомлення голови Європейської ради Шарля Мішеля від 30 вересня 2022 року про незаконну анексію Росією українських регіонів,
 - беручи до уваги заяви Верховного представника від імені Європейського Союзу від 22 вересня 2022 року щодо загарбницької війни Росії проти України та від 28 вересня 2022 року щодо витоків у газопроводах «Північного потоку»,
 - беручи до уваги частини 2 і 4 статті 132 Регламенту ЄП,
- A. оскільки відповідно до Статуту ООН та принципів міжнародного права всі держави користуються рівним суверенітетом і утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави; оскільки будь-яка анексія території держави іншою державою в результаті погрози силою або її застосування є порушенням Статуту ООН і принципів міжнародного права; оскільки Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш нещодавно знову підтвердив цей принцип;

- В. оскільки Російська Федерація, як постійний член Ради Безпеки ООН, несе особливу політичну відповідальність за підтримання миру та безпеки у світі, але наполегливо порушує принципи Статуту ООН своїми агресивними діями проти суверенітету, незалежності і територіальної цілісності України, а також під час сесії Генеральної Асамблеї ООН відкрито кидає виклик міжнародній спільноті, заявляючи про свої незаконні дії, що порушують Статут ООН;
- С. оскільки протягом останніх місяців Російська Федерація продовжує свою незаконну, неспровоковану та невинуватену загарбницьку війну проти України; оскільки успішний український контрнаступ, розпочатий на початку вересня 2022 року, призвів до втрати Росією значної частини окупованих нею територій у Харківській області та інших регіонах Східної та Південної України; оскільки це звільнення призвело до виявлення нових доказів серйозних порушень прав людини та військових злочинів, скоєних російськими військами та їх проксі-військами, як-от масові могили з понад 440 тілами в Ізюмі;
- Д. оскільки тисячі цивільних осіб уже були вбиті та ще набагато більше людей стали жертвами тортур, переслідувань, сексуального насильства, викрадення або примусового переміщення; оскільки ця нелюдська поведінка російських військ та їх проксі-військ є повною зневагою до міжнародного гуманітарного права;
- Е. оскільки з початку вторгнення російські війська зазнали втрат десятків тисяч військовослужбовців, убитих під час бою або зниклих безвісти, а також знищення їхньої військової техніки;
- Ф. оскільки міжнародне співтовариство продовжує підтримувати Україну сучасним обладнанням та боєприпасами, а також шляхом навчання та обміну розвідувальними даними, із нещодавньої підтримки — ухвалення Конгресом США законопроекту, що передбачає надання допомоги у розмірі понад 12,3 мільярда доларів США;
- Г. оскільки, за словами українських посадовців, українська армія потребує сучасних основних бойових танків, більшої кількості систем «земля-повітря» та «земля-поверхня», бронетранспортерів, а також додаткових навчальних центрів та подальшої допомоги у формі боєприпасів;
- Н. оскільки з 9 по 11 вересня 2022 року в Росії, а також у незаконно анексованій українській Автономній Республіці Крим і місті Севастополь відбулися регіональні та місцеві вибори, яких не визнає ЄС;
- І. оскільки з 23 по 27 вересня 2022 року на частково окупованих Росією територіях України в Донецькій, Херсонській, Луганській та Запорізькій областях та серед примусово депортованих українців у Росії відбулися спільно організовані фіктивні «референдуми», після яких російська влада оголосила заздалегідь передбачувану і нереалістично високу відсоткову явку виборців і рейтинги схвалення для анексії Росією; оскільки під час процесу голосування були допущені систематичні порушення прав людини та залякування, зокрема присутність озброєних російських солдатів; оскільки фіктивні референдуми відтворили референдум, організований Росією в Криму після того, як на початку 2014 року вона окупувала півострів; оскільки 30 вересня 2022 року Росія оголосила офіційну незаконну анексію цих територій, що було одностайно схвалено Державною Думою та Радою Федерації;

- J. оскільки 21 вересня 2022 року Володимир Путін оголосив першу після Другої світової війни мобілізацію в Росії; оскільки згідно з повідомленнями ЗМІ мобілізація охоплює від 300 000 до 1,2 мільйона військових резервістів, яких призивають до збройних сил; оскільки всупереч офіційній заяві про те, що влада здійснюватиме призов громадян, які нещодавно служили в армії та мають досвід бойових дій, звіти свідчать про те, що деяких людей також призивають без жодного військового досвіду, особливо з бідніших і віддалених регіонів та етнічних меншин, і що людей призивають у якості репресивного заходу, як, наприклад, в окупованому Криму, де призивають понад 1 500 кримських татар; оскільки також є повідомлення про примусову мобілізацію з нещодавно незаконно анексованих областей України; оскільки є повідомлення про те, що новобранців майже одразу відправляють на фронт;
- K. оскільки оголошення російської мобілізації призвело до протестів, а російська влада досі заарештувала понад 2400 демонстрантів; оскільки після оголошення мобілізації кілька сотень тисяч росіян втекли з Росії, щоб уникнути призову; оскільки російська влада створила пункти призову на кількох місцях перетину кордону, щоб вручати повістки на місці та перешкоджати громадянам залишати країну;
- L. оскільки Запорізька атомна електростанція (ЗАЕС) надалі перебуває під окупацією російськими військами; оскільки Ігор Мурашов, генеральний директор ЗАЕС, був викрадений російськими військами 30 вересня 2022 року та згодом визволений; оскільки ЗАЕС є найбільшою атомною електростанцією в Європі, і її останній реактор було вимкнено на початку вересня 2022 року внаслідок бойових дій на станції та навколо неї; оскільки, втім, ризик ядерної катастрофи залишається;
- M. оскільки Володимир Путін у телезверненні 21 вересня 2022 року попередив, що якщо опиниться під загрозою територіальна цілісність Росії, а саме незаконно анексовані території України, то «ми, безумовно, використаємо всі наявні у нас засоби, щоб захистити Росію та наш народ»; оскільки слова «всі наявні у нас засоби», є тонко завуальованим ядерним шантажем;
- N. оскільки 26 і 27 вересня 2022 року спостерігалось різке падіння тиску в газопроводах «Північного потоку» 1 і 2 внаслідок витоків, які, припустимо, були результатом навмисних підводних вибухів, ймовірно спровокованих державним суб'єктом; оскільки, незважаючи на те, що точний об'єм метану, що витікає в атмосферу, важко виміряти, кількість, ймовірно, буде значною та матиме шкідливий вплив на довкілля;
- O. оскільки 30 вересня 2022 року президент Володимир Зеленський оголосив, що Україна офіційно подала заявку на членство в Організації Північноатлантичного договору (НАТО);
1. нагадує про непохитну підтримку Європейським Союзом України та її суверенітету, незалежності та територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів; найрішучішим чином засуджує невинуватого, неспровокованого та незаконного загарбницьку війну Росії проти України; нагадує, що Росія несе повну відповідальність за війну і що вона повинна негайно припинити війну та вивести всі свої війська та проксі-війська з усіх міжнародно визнаних територій, що належать Україні;

2. відзначає велику мужність українського народу, який йде на величезні жертви задля захисту своєї країни та європейських цінностей, як-от свобода, гідність і демократія; нагадує про законне право України, відповідно до статті 51 Статуту ООН, захищатися від загарбницької війни Росії, щоб відновити повний контроль над усією своєю територією в межах її міжнародно визнаних кордонів; відзначає хоробрість українських збройних сил та їхні високоефективні дії як у бою, так і з моральної точки зору, і визнає значний внесок, який вони роблять у європейську безпеку;
3. закликає всі країни та міжнародні організації однозначно засудити загарбницьку війну Росії та її спроби заволодіти територією силою та через фіктивні референдуми; закликає ЄС та його держави-члени активно співпрацювати з багатьма урядами, які зайняли нейтральну позицію щодо агресії Росії проти України, щоб створити сильний міжнародний спротив будь-яким змінам кордонів України силою та стати на захист міжнародного права;
4. рішуче засуджує масові та серйозні порушення прав людини та воєнні злочини, вчинені російськими збройними силами, їх ставлениками та окупаційною владою, встановленою Росією в Україні; наполягає на тому, що відповідальні урядовці, військові керівники та виконавці воєнних злочинів і злочинів проти людства, зокрема геноциду, повинні бути притягнуті до відповідальності;
5. закликає держави-члени ЄС та інші країни, які підтримують Україну, значно збільшити свою військову допомогу, особливо в місцях, де про це просить український уряд, щоб дозволити Україні відновити повний контроль над усією своєю міжнародно визнаною територією та успішно захиститися від будь-якої подальшої агресії з боку Росії; закликає розглянути можливість надання Україні військової допомоги за ленд-лізом; закликає держави-члени ЄС, які вагаються, зокрема, надати свою справедливу частку військової допомоги, необхідної для припинення закінчення війни; нагадує, що вагання тих, хто підтримує Україну, лише затягує війну та коштує життів невинних українців; закликає лідерів ЄС створити міцну єдність між державами-членами ЄС та країнами-однодумцями для повної та беззастережної підтримки України проти загарбницької війни Росії;
6. закликає віцеголову Єврокомісії / верховного представника ЄС із закордонних справ і політики безпеки координувати поставки зброї через розрахунковий механізм Європейської служби зовнішніх дій (ЄСЗД), включно з ініціативою ЄС щодо постачання сучасних систем озброєння, як-от танків Leopard; закликає держави-члени ЄС негайно розпочати відповідне навчання українських військових;
7. однозначно засуджує незаконні та нелегітимні фіктивні референдуми, проведені під дулом зброї з метою приєднання Донецької, Херсонської, Луганської та Запорізької областей; нагадує, що проведені референдуми є порушенням Статуту ООН і міжнародного права; відкидає і не визнає сфабриковані результати референдумів і подальше включення цих територій до складу Росії; вважає їх результати недійсними; вважає, що оголошена анексія є небезпечною та безвідповідальною ескалацією та кричущим порушенням міжнародного права та Статуту ООН, які гарантують міжнародний мир, безпеку, територіальну цілісність та суверенітет усіх держав, що не може і не залишиться без відповіді міжнародного співтовариства;

8. засуджує указ президента Росії від 29 вересня 2022 року про визнання «незалежності» українських Херсонської та Запорізької областей, а також незаконні договори про інтеграцію до Російської Федерації, підписані 30 вересня 2022 року; заявляє про свою непохитну підтримку політики ЄС щодо невизнання незаконних дій Росії проти України, включно з анексією, і тому закликає Раду ЄС прийняти подальші суворі санкції у відповідь на ці дії;
9. схвалює пропозиції Єврокомісії щодо восьмого пакету санкцій проти Росії; закликає всі держави-члени ЄС швидко затвердити пакет санкцій, уникати будь-яких затримок, зумовлених власними інтересами, і ретельно виконувати санкції; закликає розширити санкції на нові сфери, включно з відключенням Газпромбанку, Альфа-Банку, Росбанку, «Тинькофф Банку», «Банку „Санкт-Петербург“», Всеросійського банку розвитку регіонів і Далекосхідного банку від системи SWIFT, а також й надалі посилювати санкції проти криптоактивів і криптовалюти; закликає інституції ЄС і держави-члени ЄС підтримувати єдність ЄС і посилювати тиск на Кремль, у тому числі шляхом подальших пакетів санкцій, включно з заборонаю на експорт будь-якої високотехнологічної продукції та стратегічних товарів, а також іншими санкціями, спрямованими на стратегічне послаблення економіки та промислової бази Росії, зокрема військово-промислового комплексу; підтримує ухвалення індивідуальних санкцій проти осіб та організацій, які безпосередньо причетні до примусової депортації та усиновлення українських дітей та до організації та спостереження за незаконними фіктивними референдумами, а також проти всіх членів думських партій, які займають посади у обраних парламентах усіх рівнів, зокрема на регіональному та муніципальному рівнях; закликає держави-члени ЄС активно запобігати, розслідувати та переслідувати будь-який обхід санкцій; закликає Єврокомісію та співзаконодавців оперативного розробити правовий режим конфіскації активів, заморожених санкціями;
10. повторює свій заклик до негайного та повного ембарго на російський імпорт викопного палива та урану, а також закликає повністю відмовитися від обох газопроводів «Північного потоку», щоб припинити фінансування військової машини Путіна грошима ЄС; закликає до подальшої заборони на купівлю, імпорт і транспортування титану, алюмінію, міді, нікелю, паладію, родію, а також необроблених і оброблених діамантів з Росії або через Росію в ЄС, а також на імпорт виробів із заліза та сталі, що походять з Росії, або експортуються з Росії, включно з залізною рудою та напівфабрикатами, з метою зменшення доходів Росії; закликає звести до мінімуму доступ Росії до основних промислових ресурсів, технологій і послуг, особливо тих, яких потребує військова промисловість держави-агресора;
11. застерігає режим Олександра Лукашенка від підбурювання до загарбницької війни Росії проти України, включно з мобілізаційними зусиллями та розміщенням призовників на своїй території; закликає Єврокомісію та Раду ЄС включити Білорусь до нової хвилі санкцій, пов'язаних з мобілізацією;
12. засуджує мобілізацію в Росії та закликає до негайного припинення примусового призову; засуджує заходи, які примушують жителів тимчасово окупованих територій України служити в збройних чи допоміжних силах Росії, що заборонено Четвертою Женевською конвенцією; рішуче закликає всіх росіян уникати втягнення в цю війну, яка порушує міжнародне право і тому була засуджена переважною більшістю країн, була розв'язана лише для утвердження

недемократичного клептократичного режиму в Росії та яка зрештою знищить російську економіку і перспективи російського народу на безпечне та процвітаюче майбутнє; закликає держави-члени ЄС видавати гуманітарні візи російським громадянам, які потребують захисту, наприклад тим, хто зазнав політичних переслідувань;

13. закликає держави-члени ЄС повністю виконувати керівні принципи Єврокомісії щодо видачі загальних віз російським заявникам і контролю російських громадян на зовнішніх кордонах у повній відповідності до законодавства ЄС і міжнародного права, а також забезпечити, щоб кожна заява про надання притулку, зокрема, дисидентів, дезертирів, осіб, які ухиляються від призову на військову службу, та активістів розглядалася на індивідуальній основі, з урахуванням міркувань безпеки приймаючої держави-члена та діючи відповідно до правової системи ЄС (*acquis*) щодо притулку; закликає Раду ЄС та Єврокомісію уважно стежити за ситуацією щодо російських віз;
14. закликає Єврокомісію, ЄСЗД та держави-члени ЄС збільшити підтримку країнам Південного Кавказу та Центральної Азії, які приймають значну кількість російських громадян, зокрема Грузії, Казахстану, Узбекистану, Вірменії та Киргизстану, з метою підтримки стабільності у цих регіонах;
15. засуджує указ президента Росії від 5 жовтня 2022 року, яким Запорізька АЕС визначена «федеральною власністю» та яким уряду Росії доручено взяти її під контроль; вимагає негайного виведення російських військових з території ЗАЕС та навколо неї та створення навколо неї демілітаризованої зони; нагадує, що бої навколо станції можуть призвести до великої катастрофи з неймовірними наслідками;
16. засуджує нещодавні погрози Росії застосувати ядерну зброю як безвідповідальні та небезпечні; закликає держави-члени ЄС та міжнародних партнерів підготувати швидко та рішучу відповідь, якщо Росія завдасть ядерного удару по Україні; закликає Росію негайно припинити свої загрози ядерної ескалації, враховуючи глобальні наслідки будь-якої ядерної катастрофи для життя людей і навколишнього середовища на десятиліття вперед; нагадує, що будь-яка спроба Росії представити напади на окуповані території як напад на Росію і, таким чином, як привід для ядерного нападу є незаконною та безпідставною та не перешкоджатиме Європейському Союзу надавати подальшу допомогу Україні в її самообороні;
17. закликає Єврокомісію, ЄСЗД та держави-члени ЄС збільшити підтримку та співпрацю з громадянським суспільством і вільними ЗМІ в Україні та Росії; наголошує, що стійкість і здатність України протистояти російській загарбницькій війні вимагає більшого зосередження та підтримки гуманітарних організацій в Україні, зокрема особливої уваги до тих, хто підтримує жінок; закликає Єврокомісію, ЄСЗД та держави-члени ЄС продовжувати надавати тимчасовий притулок в ЄС людям, які тікають від війни, а також допомагати з видачею тимчасових проїзних документів, що дозволять українським громадянам, які опинилися заблоковані в Росії без посвідчень особи чи проїзних документів, залишити країну за бажанням; засуджує систематичні спроби російської сторони уповільнити в'їзд українських біженців до ЄС на кордонах Естонії та Латвії, що незабаром може призвести до великої гуманітарної кризи; закликає держави-

члени ЄС та їхній прикордонний контроль не перешкоджати таким біженцям в'їжджати до ЄС;

18. закликає Єврокомісію працювати над всеосяжним пакетом відновлення для України, який має бути зосереджений на негайній, середньо- та довгостроковій підтримці країни, її реконструкції та відновленні, а також на подальшій допомозі у зміцненні зростання економіки, починаючи негайно, де це доречно; нагадує, що ЄС, міжнародні фінансові установи та партнери-однодумці мають спільно керувати пакетом заходів із відновлення; закликає підтримати пакет відновлення економіки через надання необхідних коштів із бюджету ЄС;
19. висловлює вдячність російським громадянам, які засуджують війну; засуджує арешт тисяч мирних демонстрантів російською владою і закликає до їх негайного звільнення;
20. закликає Єврокомісію, ЄСЗД та держави-члени ЄС почати обдумувати, як співпрацювати з Росією в майбутньому та як допомогти їй успішно перейти від авторитарного режиму до демократії в країні, яка відмовляється від ревізійної та імперіалістичної політики; вважає, що першим кроком для інституцій ЄС буде взаємодія з російськими демократичними лідерами та громадянським суспільством і мобілізація підтримки їхньої програми для демократичної Росії; підтримує створення центру демократії для Росії, розміщеного в стінах Європейського парламенту;
21. нагадує, що підводні вибухи газопроводів «Північного потоку» відбулися під час урочистого відкриття нового газопроводу Baltic Pipe, який з'єднує Норвегію з Польщею через Данію; вважає, що підводні вибухи газопроводів «Північного потоку» не є випадковим збігом і що все більше припущень, що це було результатом скоординованих і навмисних дій державного суб'єкта; вважає, що вибухи газопроводів «Північного потоку» показують, наскільки небезпечною була політика посилення залежності від російського викопного палива та що енергетична зброя була виведена на новий рівень; закликає держави-члени ЄС активізувати захист критично важливої європейської інфраструктури, включаючи морські газопроводи та кабелі, і розглядати її як пріоритет, а також підвищити її стійкість проти зовнішніх атак і надалі підтримувати стійкість партнерів ЄС у Східній Європі та Західній Європі та Балкани; закликає держави-члени ЄС провести розслідування саботажу газопроводів «Північного потоку»; вважає, що навмисні підводні вибухи становлять екологічну атаку на ЄС;
22. закликає ЄС та його держави-члени співпрацювати з міжнародними органами для збору доказів і підтримки розслідування Міжнародним кримінальним судом військових злочинів, скоєних на території України з 20 лютого 2014 року;
23. закликає до створення спеціального міжнародного трибуналу з розслідування злочину агресії проти України, де Путін і всі російські цивільні та військові посадові особи та їх ставленики, відповідальні за організацію, розв'язання та ведення війни в Україні, були би притягнуті до відповідальності;
24. засуджує багаторівневу стратегію Росії щодо впровадження, посилення та поширення неправдивих і спотворених наративів і неоімперіалістичної ідеології «руського мира» по всьому світу; закликає ЄС та його держави-члени накласти санкції на російські організації, фізичних осіб та інших маріонеток, які

поширюють російську дезінформацію, і вжити додаткових заходів для боротьби з використанням інформації у якості «зброї війни» в Росії;

25. доручає Голові Європейського парламенту надіслати цю резолюцію Раді ЄС, Європейській комісії, заступнику Голови Європейської комісії / верховному представнику Європейського Союзу із закордонних справ і політики безпеки, урядам та парламентам держав-членів ЄС, Раді Європи, Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Управлінню Верховного комісара ООН з прав людини, Управлінню Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародній організації з міграції, Міжнародному комітету Червоного Хреста, Міжнародному кримінальному суду, Президенту, Уряду та Верховній Раді України, Президенту, Уряду та Державній Думі Російської Федерації та білоруській владі.